

Hjælp de vilde bier med vandhuller og højt græs

Vores vilde bier mangler føde, levesteder og trues af sprøjtegifte. Danskerne kan lige nu hjælpe bierne ved at stille vand frem, lade græsset gro og købe økologiske varer. Sådan lyder det fra et projekt i Økologisk Landsforening, der vil have flere vilde vinger og mere natur i agerlandet.

Danmark er tør. Nogle steder endda knastør. Og selv om vejrudsigten byder på byger, så kan danskerne lige nu gøre noget godt for vores vilde bier, lyder det fra Økologisk Landsforening.

- Stil en tallerken eller underskål med vand i bunden frem. Bierne er glade for et lavvandet vandspejl, der er nemt for dem at komme til og drikke fra. Fyld gerne små sten ned i underskålen, så bierne nemmere kan komme op af vandet igen, hvis de falder i, siger Julie Rohde Birk, der er naturfaglig medarbejder i Økologisk Landsforenings projekt Mere mad til bierne.

Julie Rohde Birk forklarer, at danskerne også kan hjælpe bierne ved at spare på havearbejdet.

- Afstå gerne fra at klippe græsplænen eller dele af den. I løbet af få uger vil der i græsset stå tusindfryd, bellis og måske hvidkløver i blomst, som er med til at give bierne en god pollen- og nektar-buffet. Har man en ligusterhæk, så vent med at klippe den, indtil den er afblomstret. Mange er for ivrige med hækkeklipperen, så bierne ikke får gavn af de hvide blomster med et højt indhold af nektar og pollen.

Drop giftsprøjten

Projekt Mere mad til bierne har i løbet af foråret uddelt gratis blomsterfrø til 250 økologer, der vil bruge 1000 m² af deres ejendom på bi-venlighed. Der er også fordelt 70.000 små frøposer til forbrugerne, og lige nu blomstrer blandt andet blodkløver, hjulkrone og morgenfruer. De uddelte frø svarer til et areal på mindst 39 hektar med bi-venlige blomster – eller 54,6 fodboldbaner som den i Parken i København.

Julie Rohde Birk forklarer, at de 39 hektar leverer god mad til arter som agerhumle, aurora-sommerfugl og dobbeltbåndet svirreflue. Det er ikke de helt sjældne og truede arter, med arter, som har tilpasset sig et liv i landbrugslandet som det så ud engang med levende hegn, ukrudt, blomstrende grøftekanter og masser af dyr på markerne – og som konsekvens af landbrugets intensivning nu har fået det rigtig svært.

- Det har vi et ansvar for at gøre noget ved. Blandt andet ved at skabe mere føde til dem, forklarer Julie Rohde Birk og peger på landbrugets sprøjtegifte som et af flere negative elementer for bestøverne.

- Forskerne er efterhånden ikke i tvivl om, at sprøjtegifte er noget rigtig skidt for naturen, herunder bierne. Derfor er det helt naturligt, at de økologiske landmænd sår mad til bierne på deres marker, hvor der ikke bruges sprøjtegifte. Det samme kan man gøre hjemme i haven. Drop giftsprøjten, og nyd i stedet, at rigtig meget af det, vi kalder ukrudt, er værdifulde madplanter for bierne. Når vi er mange, både landmænd og haveejere, som arbejder for bierne, så gør det faktisk en forskel, siger Julie Rohde Birk.

Forskning viser, at der er omkring 30 procent flere vilde bestøvere i og omkring de økologiske marker sammenlignet med de konventionelle marker. Så ved at købe økologiske varer kan man altså indirekte støtte et landbrug med bedre vilkår for bierne, ikke mindst fordi økologer undlader at bruge sprøjtegifte.

ØL ønsker mere natur i agerlandet

Per Kølster er formand i Økologisk Landsforening. Han slår fast, at projekt Mere mad til bierne er et godt eksempel på, at foreningen vil løfte naturindholdet i agerlandet.

- I landbruget og hos en del biologer er der gået mode i "tunnelbiologi". En debat om at skabe en høj biodiversitet i vores få naturarealer. Det støtter vi – men vi støtter ikke tanken om, at vi så bare lader stå til og fortsætter den intensive landbrugsdrift med kunstgødning og sprøjtegift for fuld kraft ude i markerne. Som økologer støtter vi bestemt, at der bliver udlagt mere landbrugsjord som natur, men vi vil samtidig gerne have mere liv i og over de to millioner hektar dyrkede områder, siger Per Kølster.

Ifølge Økologisk Landsforenings formand er det altså ikke et *enten-eller*, men et *både-og*.

- Agerlandets arter har en stor værdi i sig selv. Vi vil sikre landbrugsnaturen med arter som lærker og viber, der er afhængige af blandt andet insekter som fødegrundlag. Selv om de ikke er truede, så falder agerlandets fugle i antal. Den nedgang skal vi stoppe. Og da landbruget fylder over 60 procent af Danmarks areal, er det først og fremmest landbruget, der skal stoppe den nedgang, siger Per Kølster.

Han understreger, at EU's landbrugsstøtte i dag desværre ikke tilgodeser naturen i agerlandet. Foreningen har derfor arbejdet for, at landbrugsstøtten gives som bruttostøtte til gårdens areal. Dermed vil landmændene ikke blive straffet økonomisk for at lade naturen brede sig på den del af gårdens areal, hvor det alligevel er besværligt at komme rundt med markredskaberne, eller hvor udbytteerne er lave.

- Støtten skal først og fremmest gives til landmænd, der til gengæld for støtten leverer samfundsgoder som mere natur, rent drikkevand og et mindre klimaaftryk.

Læs mere om bi-projektet på www.madtilbierne.dk. Du finder også baggrund og stof til debat om agerlandets natur i [Økologisk Landsforenings medlemsmagasin](#), der er udkommet i denne uge.

Fakta: Antallet af flyvende insekter falder

- Tyske undersøgelser udgivet i 2017 viser, at mængden af flyvende insekters samlede biomasse i 63 naturbeskyttelsesområder siden 1990 er faldet med 76 procent.
- Vi har officielt 29 arter af humlebier herhjemme, men tre af arterne er ikke registreret de seneste 70 år. Yderligere ni arter er rødlistede, blandt andre felthumle og kløverhumle.
- Hos dagsommerfuglene er 49 ud af 69 arter herhjemme gået tilbage de seneste 70 år. Mere end halvdelen af arterne er truede eller sårbare. Elleve arter skønnes allerede at være tabt.
- Insekternes antal hænger direkte sammen med vores måltider: 84 procent af alle plantearter og 76 procent af Europas samlede fødevarerproduktion er afhængig af bier og andre bestøvere.

Fototekst til vedhæftede foto:

En stenhumle samler nektar på en honningurt – en af de blomsterarter, der er med i frøblanding fra Økologisk Landsforening. Foto: Peter N. Andersen

For yderligere info:

Per Kølster, formand for ØL, tlf. 22 22 07 37, pk@okologi.dk

Julie Rohde, naturfaglig projektmedarbejder, ØL, tlf. 61 97 49 15, jur@okologi.dk

Peter N. Andersen, magasinredaktør og pressemedarbejder, ØL, tlf. 24 42 69 52, pna@okologi.dk